

TANTÁRGYI ADATLAP

---

[0](#)

I. Tantárgyleírás

Helyi fejlesztés- és társadalompolitika

Local Development and Social Policy

Neptun-kód	szemeszter	K/V	értékelés	óraszám (e/gy)	kredit	nyelv	tárgyfélév
BMEGT43M302	2017/18	K	f	2/0	3	magyar	1/2

A tantárgy oktatója

[Kocsis János Balázs](#), egyetemi docens
kocsisjb@eik.bme.hu
Szociológia és Kommunikáció Tanszék

A tantárgy az alábbi témakörök ismeretére épít

-

Kötelező/ajánlott előtanulmányi rend

-

A tantárgy leírása

A tárgy célja, hogy megismertesse a hallgatókat a különböző társadalmi folyamatok és az intézményi keretek helyi fejlesztési döntésekre gyakorolt hatásaival. A kurzuson foglalkozunk a kormányzat különböző szintjei közötti kapcsolatokkal és a helyi döntéseket befolyásoló tényezőkkel is. Megismerkedünk a helyi döntéshozókat befolyásoló intézményi, gazdasági, politikai és demográfiai tényezőkkel. Elemezzük a terület-

és településfejlesztés jelentős, társadalmi, gazdasági, környezeti kihívásainak alakulását és a kezelésük lehetőségeit. Foglalkozunk a kormányzás különböző szintjei közötti hatásköri megosztást befolyásoló tényezőkkel, és a kialakuló munkamegosztás hatásaival is. Nagy hangsúlyt helyezünk a különböző intézményi és társadalmi háttérű országok, régiók és települések összevetésére, a döntés-előkészítés, döntéshozás és megvalósítás gyakorlati összefüggéseinek feltárására, az integrált megközelítés jelentőségének és akadályainak bemutatására. Kiemelten kezeljük a tervezés és a fejlesztési gyakorlat során az érdekeltek, szereplők, érintettek együttműködését, a kölcsönös tájékoztatást és véleménycserét. Ezt a szempontot az előadások keretében is érvényesítjük. Az elméleti kérdések feltárása és megvitatása mellett hangsúlyt kap a gyakorlat és a gyakorlati eredmények közvetlen bemutatása városi helyszínek megtekintésével, a helyi fejlesztésben és társadalompolitikában érdekelt szakmai szervezetek meglátogatásával, szakemberek munkatapasztalatainak megismerésével, meg tárgyalásával.

A tárgyat a Szociológia és Kommunikáció Tanszék társadalmi és térbeli fejlesztésben jártas oktatói tartják felváltva, megismertetve a hallgatókat a különböző szempontokkal és megközelítésekkel.

A tantárgy témakörei

szerda
10:15-11:45

heti témakörök

Helyi társadalom és döntéshozatal - Kocsis János Balázs

2018.02.07

Irodalom:

Csanádi et al. *Város Tervező Társadalom*. Sík Kiadó, 2010, vonatkozó fejezetek

A településfejlesztés térségi perspektívái - mikro, makro, globális dimenziók – Visy Erzsébet

Irodalom:

Térben gondolkodva – Thinking Spatially RTPI Planning Horizons 2014

2018.02.14

Kocsis János Balázs: Városi szétterülés és társadalmi átalakulások a Budapesti agglomerációban

[Péti Márton \(szerk.\) Az Új Selyemút Gazdasági Övezet geostratégiai és földrajzi dimenziói. BCA Gazdaságföldrajz, Geoökonómia és Fenntartható Fejlődés Intézet.](#)

World Economic Outlook, October 2017: Seeking Sustainable Growth: Short-Term Recovery, Long-Term Challenges IMF October 2017

2018.02.21

Ongjerth Richárd

Irodalom:

Ongjerth Richárd (2006): Településfejlesztés. In: Szigeti Ernő (szerk.): Terület- és településfejlesztési ismeretek Magyar Közigazgatási Intézet, http://www.kszk.gov.hu/data/cms18782/telfej_tk.pdf

Integrált városfejlesztés társadalmi részvétellel - fejlesztés és rehabilitáció belvárosi és városperemi kontextusban; helyi kezdeményezések, strukturális hatások, transznacionális együttműködés – Visy Erzsébet

Irodalom:

Paulik Katalin – Alföldi György: Várostervezés társadalmi részvétellel. INNOTEKA 2017.

Az URBACT Program www.urbact.hu

2018.02.28

URBACT projektek www.urbact.hu

A város élhető és szerethető is legyen

Kormányzási kísérletek

Lakást mindenkinek

Tartu példái

Aczél Gábor – Gutai Berta: A Középső-Ferencváros rehabilitációjának társadalmi hatásai

Alföldi György.: Szociális rehabilitáció a Józsefvárosban, Falu Város Régió, 2008/2

Társadalmi tőke, társadalmi innováció, szociális gazdaság – Orbán Annamária

Irodalom:

2018.03.07

Orban, A. (2017). Building smart communities in the Hungarian social economy. *Community Development Journal*, Oxford University Press, Vol. 52 No.4, October 2017, 668-684.

Orbán, A. (2015). Társadalmi tőke, társadalmi innováció, szociális gazdaság, *Századvég* (ISSN: 0237-5206) 78: (4) pp. 125-146.

2018.03.14

Mészáros József

2018.03.21

A falu- és tanyagondnoki rendszer – Szaló Péter

A falufejlesztés szelíd módszere

- Kemény Bertalan munkássága
- a falu valós problémái – a bizalomhiány, a tudáshiány...
- a falu- és tanyagondnoki rendszer kialakítása és működése

Irodalom:

Szaló Péter – A homálybogozó. In: Közösségi művelődés. 12/2-3. Magyar Művelődési Intézet. 2007 június.

Kemény Bertalan – Homálybogozás. Unicus. 2008.

Gyöngyösi Bence – A tanyagondnok. Cinemastar DVD.

Szegénység elleni küzdelem területfejlesztés segítségével – Janky Béla

Kötelező irodalom:

2018.03.28 Janky Béla (2015). Társadalmi kirekesztés: területi és etnikai aspektusok. In: Pogátsa Zoltán (szerk): Az európai kohéziós politika gazdaságtana. Akadémiai Kiadó, Bp., pp. 185-200.

Ajánlott irodalom: az olvasmány irodalomjegyzéke és az előadáson kiemelt irodalmak.

2018.04.04

tavaszi szünet

[oktatási szünet](#)

2018.04.11

Ongjerth Richárd

2018.04.18

GTK Kari Sportnap

[oktatási szünet](#)

Városfejlesztési, rehabilitációs törekvések gyakorlati példái: Középső Ferencváros és Középső Józsefváros fejlesztése - kedvezményezettek és kárvallottak – Visy Erzsébet

2018.04.25

Irodalom:

Zubreczki Dávid: Rehabilitáció vagy rombolás - mi folyik Ferencvárosban?
Interjú Bácskai János polgármesterrel és Szűcs Balázs főépítésszel URBANISTA 2016
Corvin sétány – jó vagy rossz példa? Fővárosi blog, 2010.

Fenntartható helyi és városfejlesztés: „zöld”, víz, kulturális innovációk – Orbán Annamária

Irodalom:

2018.05.02

Gupta, G.S. & Orban, A. (2018) “Water is life, life is water”: (Un)sustainable use and management of water in the 21st century, *Corvinus Journal of Sociology and Social Policy (CJSSP)* (ISSN: 2061-5558) (eISSN: 2062-087X) 2018: (1) (under publication. 25 p.)

Orban, A. (2017). The Role of Social and Cultural Innovation in the Socioeconomic Development of Hungarian Roma Communities, *Indian Journal of Social Work (IJSW)* (ISSN: 0019-5634) 78: (1) pp. 43-60.

2018.05.09

Ongjerth Richárd

Irodalom:

Ongjerth Richárd (2006): Településfejlesztés. In: Szigeti Ernő (szerk.): Terület- és településfejlesztési ismeretek Magyar Közigazgatási Intézet, http://www.kszk.gov.hu/data/cms18782/telfej_tk.pdf

Tanulmányi út Csepelre / Kocsis János Balázs

2018.05.16

Irodalom:

Csanádi et al. *Város Tervező Társadalom*. Sík Kiadó, 2010, vonatkozó fejezetek

Irodalom

- Czukor József (2009): Az Európai Duna Régió Stratégia (EDRS) a Magyar külpolitika tükrében (Falu – Város – Régió, 2009/1. 99 10-11.)
- Egedy, T (2006): A városrehabilitációs stratégiák szerepe az épület- és lakásállomány megújulásában Tér és Társadalom, XX.1 pp 37–56
- [Ongjerth Richárd \(2006\): Településfejlesztés. In: Szigeti Ernő \(szerk.\): Terület- és településfejlesztési ismeretek Magyar Közigazgatási Intézet](#)
- Ongjerth Richárd: A párbeszédben álló város. Studio Metropolitana, Budapest, 1999
- Planning Horizons no.1- 5, RTPI 2014
- Sárdi Anna (2005): A magyarországi településrendszer történeti fejlődése (VÁTI, Budapest, 2005.)
- Sóoki–Tóth G. (2005) Városrehabilitáció az Európai Unióban. – Egedy T. (szerk.) Városrehabilitáció és társadalom. MTA Földrajztudományi Kutatóintézet, Budapest. 63–71. o.
- URBACT program magyar honlapja: www.urbact.hu
- [Városfejlesztési Kézikönyv NFGM, Budapest 2009](#)
- [Victoria Pinoncelly: Why planning is critical to a healthy urban future October 2014.](#)

Irodalom az egyes előadók szerint.

A tantárgy oktatásának módja

előadás

II. Tantárgykövetelmények

Pótlási lehetőségek

Az egyetemi TVSZ szerint

Konzultációs lehetőségek

E.710 hétfő 14:00-16:00

A kurzus teljesítésének feltételei

Aktív órai jelenlét és legalább 60%-os részvétel.

Írásbeli vizsga a vizsgaidőszakban.

Értékelési szempontok

Az órán elsajátítottak és a vonatkozó irodalom kreatív ismerete.

Értékelés

jeles (5)	Excellent [A]
jeles (5)	Very Good [B]
jó (4)	Good [C]
közepes (3)	Satisfactory [D]
elégéséges (2)	Pass [E]
elégtelen (1)	Fail [F]

A tantárgy sikeres teljesítésével elsajátítható kompetenciák

Tudás

Képesség

Attitűd

Önállóság és felelősség

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

kontakt óra	50%
írásos tananyag elsajátítása	50%
összesen	100%

Tantárgyfelelős

név

[Kocsis János Balázs](#)
[2017/18. I. félév](#)

beosztás

egyetemi docens

tanszék

BME Szociológia és Kommunikáció Tanszék